

בא ראה, כוכבים ומזלות
 עומדים בברית, שהוא ושמש שאמרנו
 (וה) רקיע השמים, שרשומים
 וחקוקים בו כוכבים ומזלות ובו
 תלויים להאיר. רבי ייסא הנקן
 היה אומר כף, יהי מארת
 שתלויים ברקיע השמים, וזו
 הלכנה שתלויה בו. כיון שכתוב
 והיו למאורת - הרי השמש.
 ולמועדים - שהרי זמנים וחגים
 חדשים ושבתות תלויים בהם
 והווים.

והב"ר במעשה ראשון עליון
 ששמו הקדוש נאחז בו, והוא
 הוא הפל. שבעה כוכבים הם
 כנגד שבעה רקיעים, וכלם
 מנהיגי העולם, והעולם עליון
 עליהם, ושני עולמות הם - עולם
 עליון ועולם תחתון. תחתון כמו
 שלמעלה, שכתוב (דברי הימים א טו)
 מן העולם ועד העולם. מלך
 עליון ומלך תחתון.

[שנינו] כתוב ה' מלך ה' מלך ה'
 ימלוך לעולם ועד. ה' מלך -
 למעלה. ה' מלך - באמצע. ה'
 ימלוך - למטה. רבי אחא אמר,
 ה' [נ"א ו] החכמה העליונה מלך - זה
 עולם העליון שהוא העולם
 הבא. ה' מלך - זו תפארת
 ישראל. ה' ימלוך - זה ארון
 הברית [נ"א ר] אחא אמר, ה' מלך - זו חכמה
 עליונה. ה' מלך - זה עולם העליון שהוא עולם
 הבא. ה' ימלוך - זו תפארת ישראל].

בא זמן אחר דוד והחזיר אותם
 מלמטה למעלה, ואמר (תהלים ט)
 ה' מלך עולם ועד. ה' מלך -
 למטה. עולם - באמצע. ועד -
 למעלה. ששם התועדות וקיום
 ושלמות הפל. מלך - למעלה.
 ימלוך - למטה.

רבי אבא אמר, פל המאורות
 הללו, פלם מתחברים ברקיע
 השמים. להאיר על הארץ -
 להאיר על הארץ. מיהו הרקיע

תא חזי, ככבים ומזלות בברית קיימין
 דאיהו (שמשא דקאמרן ודא) רקיע השמים
 דרשימין ביה וגליפין ביה ככבים ומזלות
 וביה תליין לאנהרא. רבי ייסא סבא הוה אמר
 הכי יהי מארת דתלייא ברקיע השמים ודא
 סיהרא דתלייא ביה. כיון דכתיב והיו
 למאורות הא שמשא (כאן חסר) ולמועדים דהא
 זמנייא וחגין ירחין ושבתיה בהו תליאן והו.
 וברא בעבידתא קדמאה עלאה. דשמייה
 קדישא אתאחיד ביה. ואיהו הוא
 כלא. שבעה ככבי אנון לקבל שבעה רקיעין
 וכלהו מדברי עלמא. ועלמא עלאה עלייהו.
 ותרין עלמין נינהו עלמא עלאה ועלמא
 תתאה. תתאה כגוונא דלעילא דכתיב, (דברי
 הימים א טו) מן העולם ועד העולם. מלך עלאה.
 ומלך תתאה.

(תנינן) כתיב יי מלך יי מלך יי ימלוך לעולם
 ועד. יי מלך לעילא. יי מלך
 באמצעיתא. יי ימלוך לתתא. רבי אחא אמר
 יי (נ"א דא חכמה עלאה) מלך דא עלמא עלאה
 דאיהו עלמא דאתי. יי מלך דא תפארת
 ישראל. יי ימלוך דא ארון הברית (נ"א רבי אחא
 אמר יי מלך דא חכמה עלאה. יי מלך דא עלמא עלאה דאיהו עלמא דאתי.
 יי ימלוך דא תפארת ישראל).

אתא זמנא אחרא דוד ואהדר לון מתתא
 לעילא. ואמר (תהלים ט) יי מלך עולם
 ועד. יי מלך לתתא. עולם באמצעיתא. ועד
 לעילא. דתמן ויעודא וקיומא ואשלימותא
 דכלא. מלך לעילא ימלוך לתתא.

רבי אבא אמר פל הני מאורות פלהו
 מתחברין ברקיע השמים. להאיר על
 הארץ לאנהרא על ארעא. מאן הוא רקיעא
 דנהיר על ארעא. הוי אימא דא נהר דנגיד

שְׁמַאִיר עַל הָאֲרֶץ? הוּא אֹמֵר,
זֶה נִהַר שְׁשׁוּפֵעַ וְיוֹצֵא מֵעֵדֶן,
שְׁפָתוֹב וְנִהַר יֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת
אֶת הַגֵּן.

בא ראה, פִּינּוֹן שֶׁהִלְכָנָה
שׁוֹלֵטֵת וּמוֹאֲרַת מֵאוֹתוֹ הָאֹר
שְׁשׁוּפֵעַ וְיוֹצֵא, כָּל אוֹתָם
הַשָּׁמַיִם שְׁלֵמֵטָה וְצִבְאוֹתֵיהֶם,
כָּלֶם נוֹסְפִים בְּאוֹר. וְכוֹכְבִים
הַמְּמַנִּים עַל הָאֲרֶץ, כָּלֶם שׁוֹלֵטִים
וּמַגְדִּילִים צְמַחִים וְעֵצִים, וְהָעוֹלָם
מִתְגַּדֵּל בְּכֻלָּם, וְאֶפְלוּ מִיָּם
וְדָגֵי הַיָּם כָּלֶם בְּגִדְלוֹת יִתְרָה.
וְכַמָּה שְׁלוּחֵי הַדִּין מְשׁוֹטְטִים
בְּעוֹלָם, בְּגִלְל שְׁפָלָם בְּחֻדוֹה
וּבְגִדְלוֹת יִתְרָה. כְּשֶׁהִחְדוּה
הִיא בְּבֵית הַמְּלָךְ, אֶפְלוּ
אוֹתָם מִמְּנֵי הַשָּׁעֵרִים, וְאֶפְלוּ
אוֹתָם מִבֵּית מִמְּנֵי הַנְּשִׁים [נ"א
מוֹקוֹם], כָּלֶם שְׁמַחִים וּמְשׁוֹטְטִים
בְּעוֹלָם. וְתִינוּקוֹת הָעוֹלָם צְרִיכִים
לְהִשָּׁמֵר.

רַבִּי אַחָא אָמַר, וַיִּתֵּן אֱתָם
אֱלֹהִים בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם. וְכִשְׁכֹּלֶם
עוֹמְדִים בּוֹ, אִזְ חֻדוּה זֶה עִם זֶה,
וְאִזְ הִלְכָנָה מִקְטִינָה אוֹרָה מִלְּפָנֵי
הַשָּׁמַשׁ, וְכָל מָה שְׁנוֹטֵל כְּדִי
לְהָאִיר לָהּ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב לְהָאִיר
עַל הָאֲרֶץ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כְּתוּב (ישעיה
ו) וְהָיָה אוֹר הִלְכָנָה כְּאוֹר
הַחֲמָה וְאוֹר הַחֲמָה שְׁבַעֲתִים
כְּאוֹר שְׁבַעֲת הַיָּמִים. מָה זֶה
שְׁבַעֲת הַיָּמִים? אֵלֶּה אוֹתָם
שְׁבַעֲת יְמֵי בְּרֵאשִׁית. רַבִּי יְהוּדָה
אָמַר, אֵלֶּה אוֹתָם שְׁבַעֲת יְמֵי
הַמְּלוּאִים. מְלוּאִים וְדָאִי. מִשׁוּם
שְׁאוֹתוֹ זְמַן הַתְּבַשֵּׁם הָעוֹלָם
וְחֻזְרוּ בְּשִׁלְמוֹתוֹ, וְלֹא נִפְגְּמַת
הִלְכָנָה בְּגִלְל הַנְּחֹשׁ הַרְעַ שְׁפָתוֹב
בּוֹ (משלי טו) וְנִגְנָן מִפְּרִיד אֶלּוּף.
וּמָתִי יִהְיֶה זֶה? בְּזְמַן שְׁפָתוֹב
הָהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד.

וְנִפְיָק מֵעֵדֶן דְּכִתִּיב וְנִהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת
אֶת הַגֵּן.

תָּא חֲזִי, פִּינּוֹן דְּסִיְהָרָא שְׁלֵטָא וְאִתְנַהִיר
מֵהָהוּא נִהָרָא דְנִגִּיד וְנִפְיָק. כָּל אֲנוּן
שְׁמִיָּא דְלִתְתָּא וְחִילִיְהוּן כְּלָהוּן אִתּוּסְפָן
נִהוּרָא. וְכִכְבִּיָּא דְמִמְנָן עַל אֶרְעָא כְּלָהוּ
שְׁלֵטִין וּמַגְדִּילִין צְמַחִים וְאִילָנִין. וְעֵלְמָא
אִתְרַבִּי בְּכָלְהוּ. וְאֶפְלוּ מִיָּא וְנוּנֵי יִמָּא כְּלָהוּ
בְּרַבּוּ יִתִיר. וְכַמָּה גְרִדִּינֵי נִימוּסִין שְׁאֵטִין
בְּעֵלְמָא. בְּגִין דְּכָלְהוּ בְּחֻדוֹה בְּרַבּוּ חִילָא. כִּד
חֻדוֹה הוּא בְּבִי מְלָפָא אֶפְלוּ אֲנוּן מִבֵּי תְרַעִי.
וְאֶפְלוּ אֲנוּן מִדְּבֵי טְרַנְנֵשִׁי (נ"א טְרַנְנֵשִׁי). כְּלָהוּ חֻדִין
וְשְׁטָאן בְּעֵלְמָא. וְרַבִּי דְעֵלְמָא בְּעֵינִין
לְאִסְתְּמָרָא.

רַבִּי אַחָא אָמַר. וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִים בְּרַקִּיעַ
הַשָּׁמַיִם. וְכִד כְּלָהוּן קְיִימִין בֵּיהּ כְּדִין
חֻדוֹתָא דָּא עִם דָּא, כְּדִין סִיְהָרָא אִזְעִירַת
נִהוּרָא מִקְמֵי שְׁמֵשָׁא. כָּל מָה דְנִטִּיל בְּגִין
לְאִנְהָרָא לָהּ הָדָא הוּא דְכִתִּיב לְהָאִיר עַל
הָאֲרֶץ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר כְּתִיב, (ישעיה ל) וְהָיָה אוֹר
הִלְכָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה וְאוֹר הַחֲמָה יִהְיֶה
שְׁבַעֲתִים כְּאוֹר שְׁבַעֲת הַיָּמִים. מָאן שְׁבַעֲת
הַיָּמִים. אֵלִין אֲנוּן שְׁבַעֲת יוֹמִין דְּבְרֵאשִׁית.
רַבִּי יְהוּדָה אָמַר אֵלִין אֲנוּן שְׁבַעֲת יְמֵי
הַמְּלוּאִים. מְלוּאִים וְדָאִי. בְּגִין דְּהָהוּא זְמַנָּא
אִתְבַּסֵּם עֵלְמָא וְאִתְהִדִּיר בְּאִשְׁלֵמוֹתֵיהּ וְלֹא
אִתְפָּגִים סִיְהָרָא בְּגִין חוּיָא בִישָׁא דְכִתִּיב בֵּיהּ
(משלי טו) וְנִגְנָן מִפְּרִיד אֶלּוּף. וְאִימְתִי יִהְיֶה דָּא
בְּזְמַנָּא דְכִתִּיב, (ישעיה כה) בְּלַע הַמּוֹת לְנִצְחָה.
וְכִדִּין כְּתִיב, (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד
וְשְׁמוֹ אֶחָד:

(ישעיה כה) בְּלַע הַמּוֹת לְנִצְחָה. וְאִזְ כְּתוּב (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד.